FYLKESMANNEN I HEDMARK
Miljøvern

Løten kommune

	Vår dato	*Vår referanse*
	12.09.2016	2016/5926
Saksbehandler, innvalgstelefon	*Arkivnr.*	*Deres referanse*
Thomas Olstad, 62 55 11 81	434.11	

Skadefellingstillatelse på ulv i deler av Løten, Elverum, Våler og Eidsvoll kommuner, samt Stange og Nord-Odal kommuner

Vi viser til telefonhenvendelse fra Løten og Vang beitelag den 10.9.2016 kl. 19:45 der det ble opplyst at tre lam var gjenfunnet med bittskader ved Stålsetra i Løten, og det ble varslet at beitelaget ville søke om fellingstillatelse. Statens naturoppsyn kunne dagen etter bekrefte at ulv var skadegjører, og Løten og Vang beitelag søkte om fellingstillatelse i telefonsamtale den 11.9. kl. 08:50. Søknaden er bekreftet skriftlig i epost av samme dato. Fylkesmannen ga muntlig fellingstillatelse som ble formidlet til fellingsleder i Løten kommune kl. 09:00.

Bakgrunn
Det er gjenfunnet tre lam med bittskader i området ved Stålsetra i Løten kommune. Skadene er dokumentert å være forårsaket av ulv og antas å være ferske. Nedsanking er påbegynt i området, men beitelaget antar at ca. halvparten av dyra fortsatt vil gå igjen på beite den neste uka. Det har tidligere i sommer vært gjentatte skader inn mot dette området og i områder som ligger lenger sørover, helt ned til Eidsvoll.

Lovgrunnlaget
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

> Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Bestandsmålet for ulv i Norge skal være 4 – 6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være helnorske ynglinger, og ynglinger utenfor ulvesonen teller også med, jf Stortingets behandling den 6. juni 2016 av Innst. 330 S (2015–2016) til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen til Meld. St. 21 (2015–2016) Ulv i norsk natur — Bestandsmål for ulv og

Postadresse: Postboks 4034 2306 Hamar
Kontoradresse: Parkgt 36 2317 Hamar
Telefon Statens hus: *Sentralbord*: 62 55 10 00
Telefaks: 62 55 10 31
Org.nr.: 974 761 645
Banknr. 7694.05.01675
E-post: fmhepost@fylkesmannen.no *Internett*: www.fylkesmannen.no

ulvesone. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf § 8.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 fattet den 3.6.2016 en betinget skadefellingskvote på åtte ulver. Søknader om skadefelling behandles av Fylkesmannen innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf rovviltforskriften § 9 første ledd.
Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering
Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf § 8. Fylkesmannen viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til den siste felles gjennomgangen av bestandssituasjonen for ulv i Skandinavia som er fra 1. juni 2016 med rapporten «Bestandsovervåking av ulv vinteren 2015-2016. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia NR: 1, 2016». Rapporten er utarbeidet av Høgskolen i Hedmark i samarbeid med Viltskadecenteret Grimsø, Skandulv, Rovdata og Vilt- og Fiskeriforskningen i Sverige. ”Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf § 10. Fylkesmannen viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark sin inndeling av fylket i tre forvaltningsområder, og ut i fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet ligger innenfor grønt område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Fylkesmannen karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark.

I forhold til § 9 annet ledd bokstavene b og c, foreligger det så langt et begrenset skadeomfang i dette tilfellet, men det har vært gjentatte skader av ulv inn i mot dette beiteområdet og i områder lenger sør gjennom hele beitesesongen. Nedsanking er igangsatt, men det vil fortsatt gå et stort antall dyr på beite i området gjennom den neste uka. Skadepotensialet ansees derfor å være betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Fylkesmannen at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende ulven, og det gis fellingstillatelse på én ulv i dette området.

Konklusjon:
Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor beiteområdene til Løten og Vang beitelag og tilgrensende beiteområder, finner Fylkesmannen å tillate skadefelling på en – 1 – ulv innenfor et nærmere avgrenset område og tidsrom som framgår av vilkårene for tillatelsen. Løten kommune får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet er avgrenset til de deler av Løten, Elverum og Våler kommuner som ligger sør for rv. 25 og vest for Glomma, Eidsvoll kommune øst for Mjøsa og Vorma, samt Stange og Nord-Odal kommuner.

2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet **11.9.2016 kl. 09:00 til 20.9.2016 kl. 12:00.**

3. Løten kommune er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fylkesmannen krever at det er ***kun*** personer oppført på liste oversendt Fylkesmannen som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Hvis det blir endring må Fylkesmannen ha skriftlig beskjed om dette. Fylkesmannen krever at deltakerne i fellingslaget - jegere *og* hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det kommunale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på **inntil kr 50 000,-.** Utgangspunktet er en sats på kr 1 400,- pr deltaker pr døgn. Rammen er absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må kommunen ta kontakt med Fylkesmannen og avtale dette i *forkant*.

5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Fylkesmannen.

6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen, SNO eller politiet krever dette.

7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Miljødirektoratet den 22. mars 2002, jf § 15 og 16.

8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal **umiddelbart** meldes til Fylkesmannen og politiet. Dersom ulv skadeskytes, avgjør Fylkesmannen hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rovviltforskriften § 17.

9. Fellingslaget skal melde tilbake til Fylkesmannen minimum **en gang pr. døgn** om gjennomføringen av fellingsforsøket. **Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Fylkesmannen varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart.** Etter kontortid (08.00-15.00) kan Fylkesmannen kontaktes via vakttelefonen – tlf. nr. 970 29 840.

10. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

11. Fylkesmannen kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen.

12. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;
    - Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
    - Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
    - Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
    - Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på vakttelefonen nr 970 29 840.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f.
ass. miljøverndirektør

Thomas Olstad
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
Politiet
SNO
Mattilsynet
Fellingsledere i Løten, Elverum,
Våler, Stange og Nord-Odal
kommuner